

รายงานการศึกษาส่วนบุคคล  
(Individual Study)

เรื่อง การจัดการอาชีวศึกษาของโรงเรียนฝึกออาชีพกรุงเทพมหานคร  
กรณีศึกษา

รูปแบบการเรียนรู้ร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษา และสามัญศึกษา (ทวิศึกษา)

จัดทำโดย นางสาวดุษฎี สรวงจันทร์  
ตำแหน่ง นักวิชาการศึกษาคำนาฏการพิเศษ  
หัวหน้ากลุ่มงานการศึกษาอาชีพ  
กองส่งเสริมอาชีพ สำนักพัฒนาสังคม

รายงานนี้เป็นส่วนหนึ่งของการฝึกอบรม  
หลักสูตรนักบริหารมหานครระดับกลาง รุ่น ๑๗  
สถาบันพัฒนาข้าราชการกรุงเทพมหานคร  
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๕๙

รายงานการศึกษาส่วนบุคคล  
(Individual Study)

เรื่อง การจัดการอาชีวศึกษาของโรงเรียนฝึกออาชีพกรุงเทพมหานคร กรณีศึกษารูปแบบ  
การเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษา และสามัญศึกษา (ทวิศึกษา)

จัดทำโดย นางสาวดุษฎี สรวงจันทร์  
ตำแหน่ง นักวิชาการศึกษาคำนาฏการพิเศษ  
หัวหน้ากลุ่มงานการศึกษาอาชีพ  
กองส่งเสริมอาชีพ สำนักพัฒนาสังคม

รายงานนี้เป็นส่วนหนึ่งของการฝึกอบรม  
หลักสูตรนักบริหารมหานครระดับกลาง รุ่น ๑๗  
สถาบันพัฒนาข้าราชการกรุงเทพมหานคร  
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๕๙

รายงานนี้เป็นความคิดเห็นเฉพาะบุคคลของผู้ศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษา

.....  
(นางสาวพัทธนันท์ โภควรรพบุลย์)  
ผู้อำนวยการกองนโยบายและแผนงาน

## สำนักพัฒนาสังคม

### บทสรุปผู้บริหาร

ปัจจุบันประเทศไทยประสบปัญหาการขาดแคลนแรงงานทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพ โดยเฉพาะแรงงานฝีมือระดับกลางที่จบการศึกษาจากระบบอาชีวศึกษาที่พบว่าเมื่อจบการศึกษาแล้วจะเข้าสู่ระบบแรงงานในระบบอุตสาหกรรมน้อยกว่าที่ควรจะเป็นและบางส่วนก็หันไปเลือกเรียนต่อในสายสามัญศึกษาเพื่อจบปริญญาตรี ทั้งนี้จากผลการสำรวจของสำนักงานเศรษฐกิจและอุตสาหกรรม พบว่าประเทศไทยกำลังประสบกับปัญหาขาดแคลนแรงงานภาคอุตสาหกรรมเป็นจำนวนมาก โดยพบว่าตัวเลขความต้องการแรงงานของภาคอุตสาหกรรมใน พ.ศ. ๒๕๕๖ เท่ากับ ๕.๘๕ ล้านคน ในขณะที่มีจำนวน ผู้เข้าสู่ตลาดแรงงานเพียง ๕.๔๖ ล้านคน และ พ.ศ. ๒๕๕๗ พบว่าตัวเลขความต้องการแรงงานของภาคอุตสาหกรรมเท่ากับ ๕.๙๑ ล้านคน ในขณะที่มีจำนวน ผู้เข้าสู่ตลาดแรงงานเพียง ๕.๕๑ ล้านคน จึงทำให้ใน พ.ศ. ๒๕๕๖ มีการขาดแคลนแรงงาน ๓.๙ แสนคน และพ.ศ. ๒๕๕๗ มีการขาดแคลนแรงงาน ๔ แสนคน โดยมีสาขาอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มขาดแคลนเป็นลำดับต้นๆ รองลงมาเป็นอุตสาหกรรมทางด้านยานยนต์ อุตสาหกรรมไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ และมีแนวโน้มที่จะขาดแคลนแรงงานเพิ่มขึ้นในอีก ๕ ปีข้างหน้า ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าประเทศไทยกำลังขาดแคลนแรงงานสายอาชีพ จากการศึกษาของสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศ หรือทีดี อาร์ไอ ได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับการขาดแคลนแรงงานสายอาชีพหรืออาชีวะจำนวนมากในตลาดแรงงานโดยประเมินว่าสังคมเศรษฐกิจไทยมีความต้องการกำลังแรงงานสายอาชีพปีละ ๔ แสนคน แต่มีนักเรียนอยู่ในระบบเพียง ๒.๘ แสนคนเท่านั้น และในจำนวนเหล่านั้นมีสัดส่วนในการเลือกเรียนสายสามัญต่อสายอาชีวะอยู่ที่ ๖๐:๔๐ ใน พ.ศ. ๒๕๕๑ และลดลงอย่างต่อเนื่องเหลือ ๖๕:๓๕ ใน พ.ศ. ๒๕๕๕ กล่าวคือในจำนวน นักเรียน ๑๐๐ คน จะมีนักเรียนมัธยมปลายสายสามัญ จำนวน ๖๕ คน สายอาชีวะหรืออาชีพ จำนวน ๓๕ คน

กรุงเทพมหานครเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษ มีภาระหน้าที่ในการจัดบริการสาธารณะให้แก่ประชาชนของกรุงเทพมหานคร จำนวน ๘,๑๖,๐๐๐ คน (สถาบันและวิจัยประชากร มหาวิทยาลัยมหิดล ๒๕๕๕) ตามระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ.๒๕๕๘ โดยในมาตรา ๘๙ บัญญัติให้กรุงเทพมหานครมีอำนาจหน้าที่ดำเนินกิจการในเขตกรุงเทพมหานคร พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๒ และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๔๕ ได้บัญญัติเรื่องการบริหารและการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไว้ว่า “องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีสิทธิ จัดการศึกษาในระดับใดระดับหนึ่งหรือทุกระดับตามความพร้อม ความเหมาะสมและความต้องการภายในท้องถิ่น” ราชกิจจานุเบกษา ประกาศกรุงเทพมหานคร เรื่องการแบ่งส่วนราชการภายในหน่วยงานและการกำหนดอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการกรุงเทพมหานคร (ฉบับที่ ๘๗) โดยที่คณะกรรมการข้าราชการกรุงเทพมหานครและบุคลากรกรุงเทพมหานครได้มีมติในที่ประชุม ครั้งที่ ๑๑ /๒๕๕๗ เมื่อวันที่ ๑๖ ตุลาคม ๒๕๕๗ และ ครั้งที่ ๑๓/๒๕๕๕ เมื่อวันที่ ๑๘ ธันวาคม ๒๕๕๗ เห็นชอบปรับปรุงอำนาจหน้าที่ของสำนักพัฒนาสังคม โดยเพิ่มอำนาจหน้าที่ด้านการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานประเภทอาชีวศึกษา และสำนักการศึกษาจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานประเภทสายสามัญ โดยโรงเรียนฝักอาชีวะกรุงเทพมหานครมีอำนาจหน้าที่จัดการศึกษาด้านอาชีวศึกษาและฝักอบรมวิชาชีพ

ผู้ศึกษาในฐานะหัวหน้ากลุ่มงานการศึกษาอาชีพได้ตระหนักถึงความสำคัญของปัญหาดังกล่าว จึงได้ศึกษาการจัดการอาชีวศึกษาของโรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร กรณีศึกษารูปแบบการเรียนรู้ร่วม หลักสูตรอาชีวศึกษา และสามัญศึกษา(ทวิศึกษา) โดยมีวัตถุประสงค์ของการศึกษา ๑. เพื่อให้โรงเรียนฝึกอาชีพ กรุงเทพมหานครมีการจัดการศึกษาระดับอาชีวศึกษารูปแบบการเรียนรู้ร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษา และสามัญศึกษา (ทวิศึกษา) ๒. เพื่อผลิตแรงงานที่มีคุณภาพระดับกลางที่จบการศึกษาระดับอาชีวศึกษาเข้าสู่ ตลาดแรงงานที่ตรงกับความต้องการของผู้ประกอบการ ๓. เพื่อเพิ่มโอกาสในการศึกษาสายอาชีพให้กับ นักเรียนกลุ่มผู้เรียนที่สำเร็จการศึกษาระดับ ม.๓ ได้มีโอกาสเข้าศึกษาสายอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมวิชาชีพ ๔. เพื่อเป็นทางเลือกสำหรับผู้เรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีความประสงค์จะเรียนควบคู่ไปกับ หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ๕. เพื่อเพิ่มศักยภาพในการแข่งขันด้านแรงงานฝีมือ หรือด้านเทคนิค ได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีมาตรฐานรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ๖. เพื่อผลิตแรงงานที่มีคุณภาพตรงกับความต้องการของผู้ประกอบการเข้าสู่ตลาดแรงงานทั้งในระดับเมืองและระดับอาเซียน ๗. เพื่อเป็นไปตามนโยบาย ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครนครแห่งโอกาสของทุกคนและนโยบายของรัฐบาลในการเพิ่มกำลังแรงงาน ระดับฝีมือโดยอาศัยหลัก 4Ms คือ ทรัพยากรบุคคล (Man) งบประมาณ (Money) ปัจจัยสนับสนุนการ ปฏิบัติงาน(Material) และการบริหารจัดการ(Management) เป็นกรอบในการวิเคราะห์ สรุปได้ว่าแนวทางการจัดการศึกษาของโรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานครสามารถดำเนินการได้รูปแบบรูปแบบการเรียนรู้ร่วม หลักสูตรอาชีวศึกษา และสามัญศึกษา (ทวิศึกษา) แนวทางที่เหมาะสม ประหยัด มีกลุ่มเป้าหมายที่แน่นอน การศึกษาระบบทวิศึกษา คือ การจัดหลักสูตรสายสามัญควบคู่สายอาชีพอาชีวศึกษา ให้นักเรียนระดับ มัธยมศึกษาเรียนไปพร้อมๆ กัน ซึ่งหลักสูตรนี้เกิดขึ้นได้จากการร่วมมือกันระหว่างสถาบันการศึกษาสายสามัญ กับสถาบันการศึกษาอาชีวศึกษา และเมื่อจบการศึกษาแล้วผู้เรียนจะได้วุฒิการศึกษาทั้ง ๒ สาย ซึ่งจะช่วยลด ปัญหาการขาดทักษะทางอาชีพของแรงงานที่ออกจากระบบการศึกษาใน ระดับมัธยมศึกษา และส่งเสริม ศักยภาพให้กับนักเรียนที่ต้องการเข้าสู่ตลาดแรงงานให้เป็นแรงงาน มีฝีมือ รองรับการพัฒนา SMEs ของ ประเทศ รวมทั้งเป็นการเพิ่มทางเลือกในการศึกษาต่อ

ปัจจัยความสำเร็จ ๑. กฎหมายและระเบียบกรุงเทพมหานครที่เกี่ยวข้องเอื้อต่อการที่สำนัก พัฒนาสังคมโรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานครสามารถดำเนินการจัดการศึกษาระดับอาชีวศึกษา (ทวิศึกษา) ได้ ๒. ผู้บริหารระดับสูงของกรุงเทพมหานครได้ให้การสนับสนุนนโยบายและสอดคล้องกับแผนพัฒนา กรุงเทพมหานคร ๒๐ ปี ระยะที่ ๒ (พ.ศ ๒๕๖๑-๒๕๖๕) ๓. บุคลากรด้านการศึกษาของกรุงเทพมหานคร โดยเฉพาะบุคลากรทางการศึกษามีคุณภาพและมีความพร้อมในการจัดการการศึกษาระดับอาชีวศึกษา(ทวิศึกษา) ๔. หลักสูตรมีมาตรฐานและตรงกับความต้องการของตลาดแรงงาน มีผู้ประกอบการสนใจเข้าร่วมระบบทวิ ศึกษา ๕. กรุงเทพมหานครมีโรงเรียนในสังกัดที่ผลิตผู้เรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ๑๐๗ โรง และระดับ มัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน ๙ โรงที่สามารถสนับสนุนด้านการเรียนการสอนสายสามัญที่มีคุณภาพ ๖. โรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร มีความพร้อมด้านบุคลากรสายอาชีพ มีอาคารสถานที่และห้องเรียนที่ เพียงพอมิงบประมาณดำเนินการและการบริหารจัดการที่ดี ๗. โรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร มีเครือข่าย ในการต่อยอดพัฒนาจากโรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานครให้เป็นการจัดการเรียนการสอนรูปแบบการเรียนรู้ร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษา และสามัญศึกษา (ทวิศึกษา)

## กิตติกรรมประกาศ

รายงานนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการฝึกอบรมหลักสูตรนักบริหารมหานครระดับกลาง (บนก.) รุ่นที่ ๑๗ ซึ่งอบรมระหว่างวันที่ ๑๗ ธันวาคม ๒๕๕๘ ถึงวันที่ ๔ มีนาคม ๒๕๕๙ ผู้ศึกษาขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ที่ปรึกษา นางสาวพัทธนันท์ โภควรรพบุลย์ ผู้อำนวยการกองนโยบายและแผนงาน สำนักพัฒนาสังคม เป็นที่ปรึกษาในการจัดทำรายงานส่วนบุคคล เปรียบเหมือนผู้นำทางให้กับคนที่หลงทางได้เดินในแนวทางที่ถูกต้อง และได้สละเวลาอันมีค่าให้คำปรึกษาแนะนำการจัดทำรายงานส่วนบุคคลให้สำเร็จลุล่วงมาโดยตลอด

ขอขอบคุณคณะผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ของสถาบันพัฒนาข้าราชการกรุงเทพมหานคร ที่ได้กำหนดรูปแบบในการจัดทำรูปเล่ม และกรอบแนวทางการจัดทำรายงาน ตลอดจนผู้ที่ให้การสนับสนุนข้อมูลเอกสารต่างๆ ประกอบการทำรายงานผู้ศึกษาจึงขอขอบคุณไว้ในที่นี้

ผู้ศึกษาหวังเป็นอย่างยิ่งว่าการจัดทำรายงานฉบับนี้เป็นประโยชน์กับส่วนรวมของกรุงเทพมหานคร และผู้ที่สนใจในการศึกษาค้นคว้าต่อไป

ดุษฎี สรวงจันทร์

กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙

## สารบัญ

## หน้า

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร

กิตติกรรมประกาศ

หลักการและเหตุผล

๑

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

๒

เป้าหมายที่ต้องการบรรลุ

๓

การนำหลักวิชามาประยุกต์ใช้ในการแก้ไขปัญหา

๓

การวิเคราะห์ประเด็นปัญหาและวิเคราะห์ผู้มีส่วนได้เสีย (Stakeholders)

๖

แนวทางและข้อเสนอในการแก้ไขปัญหา

๑๑

ปัจจัยความสำเร็จ

๑๔

ขั้นตอนการปฏิบัติและผู้รับผิดชอบ

๑๕

งบประมาณในการดำเนินงาน

๑๙

แนวทางในการบริหารความเสี่ยง

๒๐

การประเมินผล

๒๑

ข้อเสนอแนะ

๒๑

ภาคผนวก

ประวัติผู้เขียนเอกสารรายงานการศึกษาส่วนบุคคล

**ชื่อเรื่อง** การจัดการอาชีวศึกษาของโรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร กรณีศึกษารูปแบบการเรียนร่วม  
หลักสูตรอาชีวศึกษา และสามัญศึกษา (ทวิศึกษา)

## **๑. หลักการและเหตุผล**

ปัจจุบันประเทศไทยประสบปัญหาการขาดแคลนแรงงานทั้งในเชิงปริมาณ และคุณภาพ โดยเฉพาะแรงงานฝีมือระดับกลางที่จบการศึกษาจากระบบอาชีวศึกษาที่พบว่าเมื่อจบการศึกษาแล้วจะเข้าสู่ระบบแรงงานในระบบอุตสาหกรรมน้อยกว่าที่ควรจะเป็น และบางส่วนก็หันไปเลือกเรียนต่อในสายสามัญศึกษาเพื่อจบปริญญาตรี ทั้งนี้จากผลการสำรวจของสำนักงานเศรษฐกิจและอุตสาหกรรม พบว่าประเทศไทยกำลังประสบกับปัญหาขาดแคลนแรงงานภาคอุตสาหกรรมเป็นจำนวนมาก โดยพบว่าตัวเลขความต้องการแรงงานของภาคอุตสาหกรรมใน พ.ศ. ๒๕๕๖ เท่ากับ ๕.๘๕ ล้านคน ในขณะที่มีจำนวน ผู้เข้าสู่ตลาดแรงงานเพียง ๕.๔๖ ล้านคน และ พ.ศ. ๒๕๕๗ พบว่าตัวเลขความต้องการแรงงานของภาคอุตสาหกรรมเท่ากับ ๕.๙๑ ล้านคน ในขณะที่มีจำนวน ผู้เข้าสู่ตลาดแรงงานเพียง ๕.๕๑ ล้านคน จึงทำให้ใน พ.ศ. ๒๕๕๖ มีการขาดแคลนแรงงาน ๓.๙ แสนคน และพ.ศ. ๒๕๕๗ มีการขาดแคลนแรงงาน ๔ แสนคน โดยมีสาขาอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มขาดแคลนเป็นลำดับต้นๆ รองลงมาเป็นอุตสาหกรรมทางด้านยานยนต์ อุตสาหกรรมไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ มีแนวโน้มที่จะขาดแคลนแรงงานเพิ่มขึ้นในอีก ๕ ปีข้างหน้า ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าประเทศไทยกำลังขาดแคลนแรงงานสายอาชีพ จากการศึกษาของสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศ หรือทีดี อาร์ไอ ได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับการขาดแคลนแรงงานสายอาชีวะหรืออาชีพ จำนวนมากในตลาดแรงงานโดยประเมินว่าสังคมเศรษฐกิจไทยมีความต้องการกำลังแรงงานสายอาชีวะปีละ ๔ แสนคน แต่มีนักเรียนอยู่ในระบบเพียง ๒.๘ แสนคนเท่านั้น และในจำนวนเหล่านั้นมีสัดส่วนในการเลือกเรียนสายสามัญต่อสายอาชีวะอยู่ที่ ๖๐:๔๐ ใน พ.ศ. ๒๕๕๑ และลดลงอย่างต่อเนื่องเหลือ ๖๕:๓๕ ใน พ.ศ. ๒๕๕๕ กล่าวคือในจำนวน นักเรียน ๑๐๐ คน จะมีนักเรียนมัธยมปลายสายสามัญ จำนวน ๖๕ คน สายอาชีวะหรืออาชีพ จำนวน ๓๕ คน (สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศ,ม.ป.ป.)

รัฐบาลมีนโยบายในการผลิตผู้เรียนด้านอาชีวศึกษาให้มากขึ้นเพื่อรองรับการจ้างงาน โดยเฉพาะอย่างยิ่งกลุ่มอาชีพที่เป็นความต้องการของตลาดแรงงาน ดังนั้นการจัดการศึกษาอาชีวศึกษาและฝึกอบรมวิชาชีพถือเป็นอีกช่องทางหนึ่งที่สอดคล้องและสัมพันธ์กับตลาดแรงงาน สามารถผลิตกำลังคนในระดับฝีมือที่ได้มาตรฐานและมีการจัดการเรียนการสอนของอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีโดยให้สถานศึกษาด้านอาชีวศึกษาร่วมมือกับผู้ผลิตหรือเจ้าของกิจการที่ต้องการใช้แรงงานเข้ามาช่วยพัฒนานักศึกษาเพื่อมาป้อนสู่ตลาดแรงงาน

กรุงเทพมหานครเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษ มีภาระหน้าที่ในการจัดบริการสาธารณะให้แก่ประชาชนของกรุงเทพมหานคร จำนวน ๘,๑๑๖,๐๐๐ คน (สถาบันและวิจัยประชากร มหาวิทยาลัยมหิดล ๒๕๕๕) ตามระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ.๒๕๕๘ โดยในมาตรา ๘๙ บัญญัติให้กรุงเทพมหานครมีอำนาจหน้าที่ดำเนินกิจการในเขตกรุงเทพมหานคร พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๒ และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๔๕ ได้บัญญัติเรื่องการบริหารและการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไว้ว่า “องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีสิทธิ จัดการศึกษาในระดับใดระดับหนึ่งหรือทุกระดับตามความพร้อม ความเหมาะสมและความต้องการภายใน

ท้องถิ่น”และพระราชบัญญัติกำหนดแผน และขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรการปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ แห่งมาตรา ๑๖(๖)(๙) มาตรา ๑๗(๖) และมาตรา ๑๘ บัญญัติให้กรุงเทพมหานครมีอำนาจหน้าที่ในการจัดบริการสาธารณะและการศึกษาให้แก่ประชาชนในท้องถิ่นได้เองเมื่อท้องถิ่นต้องการและมีความพร้อมในการจัดการศึกษา และคณะกรรมการพิจารณาแนวทางการดำเนินงานของกรุงเทพมหานคร ตามแผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๕๕ เมื่อวันที่ ๒๓ มีนาคม ๒๕๕๕ มีมติมอบสำนักพัฒนาสังคมเป็นหน่วยงานหลักในการจัดการศึกษานอกระบบที่เป็นหลักสูตรเฉพาะ หรือหลักสูตรอบรมตามความต้องการและกลุ่มเป้าหมายและการศึกษาตามอัธยาศัย และเป็นหน่วยงานหลักในการจัดการศึกษาระดับอาชีวศึกษา และ ราชกิจจานุเบกษา ประกาศกรุงเทพมหานคร เรื่องการแบ่งส่วนราชการภายในหน่วยงานและการกำหนดอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการกรุงเทพมหานคร (ฉบับที่ ๘๗) โดยที่คณะกรรมการข้าราชการกรุงเทพมหานครและบุคลากรกรุงเทพมหานครได้มีมติในที่ประชุม ครั้งที่ ๑๑ /๒๕๕๗ เมื่อวันที่ ๑๖ ตุลาคม ๒๕๕๗ และ ครั้งที่ ๑๓/๒๕๕๕ เมื่อวันที่ ๑๘ ธันวาคม ๒๕๕๗ เห็นชอบปรับปรุงอำนาจหน้าที่ของสำนักพัฒนาสังคม โดยเพิ่มอำนาจหน้าที่ด้านการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประเภทอาชีวศึกษา โดยโรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานครมีอำนาจหน้าที่จัดการศึกษาด้านอาชีวศึกษาและ ฝึกอบรมวิชาชีพ และสำนักการศึกษาจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานประเภทสายสามัญ

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้น กรุงเทพมหานครซึ่งมีการจัดการศึกษาโดยมีสถานศึกษาในสังกัด กรุงเทพมหานครทั้งในระบบการศึกษาสายสามัญ(ระดับประถมศึกษา จำนวน ๔๓๗ โรงเรียน ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน ๑๐๗ โรงเรียน และระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน ๙ โรงเรียน ) และระบบการจัดการศึกษาด้านการฝึกอาชีพ (โรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร จำนวน ๑๐ โรงเรียน) หากกรุงเทพมหานคร โดยโรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร สังกัดสำนักพัฒนาสังคมนำรูปแบบการจัดการศึกษาการเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษา และสามัญศึกษา (ทวิศึกษา) มาใช้จัดการศึกษาในระดับอาชีวศึกษาจะช่วยแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ได้แก่ ด้านแรงงานฝีมือ ด้านการรองรับกลุ่มนักเรียน ชุมชน ประชาชนที่สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ม.๓ หรือเทียบเท่าที่ต้องการเรียนต่อสายวิชาชีพเพื่อเป็นทางเลือกสำหรับผู้เรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีความประสงค์จะเรียนควบคู่ไปกับหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ และผลิตแรงงานที่มีคุณภาพตรงกับความต้องการของผู้ประกอบการเข้าสู่ตลาดแรงงานต่อไป

## ๒. วัตถุประสงค์ของการศึกษา

๑. เพื่อให้โรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานครมีการจัดการศึกษาระดับอาชีวศึกษารูปแบบการเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษา และสามัญศึกษา (ทวิศึกษา)
๒. เพื่อผลิตแรงงานที่มีคุณภาพระดับกลางที่จบการศึกษาระดับอาชีวศึกษาเข้าสู่ตลาดแรงงานที่ตรงกับความต้องการของผู้ประกอบการ
๓. เพื่อเป็นทางเลือกสำหรับผู้เรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีความประสงค์จะเรียนควบคู่ไปกับหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ

๔. เพื่อเพิ่มศักยภาพในการแข่งขันด้านแรงงานฝีมือ หรือด้านเทคนิค ได้อย่างมีคุณภาพและมีมาตรฐานรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

๕. เพื่อผลิตแรงงานที่มีคุณภาพตรงกับความต้องการของผู้ประกอบการเข้าสู่ตลาดแรงงานทั้งในระดับเมืองและระดับอาเซียน

๖. เพื่อเป็นไปตามนโยบายผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครแห่งโอกาสของทุกคนและนโยบายของรัฐบาลในการเพิ่มกำลังแรงงานระดับฝีมือ

### **๓. เป้าหมายที่ต้องการบรรลุ**

๑. โรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร มีการจัดการศึกษาระดับอาชีวศึกษารูปแบบการเรียนรู้ร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษา และสามัญศึกษา (ทวิศึกษา) ภายในปี ๒๕๖๐

๒. โรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานครผลิตแรงงานระดับอาชีวศึกษาที่มีคุณภาพตรงกับความต้องการของผู้ประกอบการเข้าสู่ตลาดแรงงานทั้งในระดับเมืองและระดับอาเซียนไม่น้อยกว่าปีการศึกษาละ ๔๐๐ คน

๓. โรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร ๑๐ โรงเรียน จัดการอาชีวศึกษารูปแบบการเรียนรู้ร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษา และสามัญศึกษา (ทวิศึกษา) อย่างน้อยปีการศึกษาละ ๑ หลักสูตร

### **๔. การนำหลักวิชามาประยุกต์ใช้ในการแก้ไขปัญหา**

ผู้ศึกษาได้รวบรวมแนวคิดจากเอกสารทางราชการและเอกสารทางวิชาการที่เกี่ยวข้องตลอดจนนโยบายของผู้บริหารกรุงเทพมหานครประกอบด้วย

๑. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๒ และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๔๕ ซึ่งดำเนินการปฏิรูปการศึกษาทั้งทางด้านการบริหารจัดการและการจัดการเรียนการสอนโดยเน้นให้ผู้เรียนมีโอกาสเรียนรู้ตามความถนัด ความสนใจโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ฝึกทักษะกระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์ความรู้ เพื่อนำมาใช้ในการป้องกันและแก้ไขปัญหา จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกปฏิบัติให้ได้ คิดเป็นทำเป็น และเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง จัดการเรียนการสอนโดยสัดส่วนสมดุลกัน รวมทั้งปลูกฝังค่านิยมที่ดีงาม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการได้ออกกฎกระทรวงว่าด้วยการแบ่งระดับและประเภทการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็น ๓ ระดับ คือ

๑. การศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา

๒. การศึกษาระดับประถมศึกษา

๓. การศึกษาระดับมัธยมศึกษา แบ่งเป็นสองระดับ คือ

๓.๑ การศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

๓.๒ การศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย แบ่งระดับเป็น ๒ ประเภท คือ

๓.๒.๑ ประเภทสามัญศึกษา

๓.๒.๒ ประเภทอาชีวศึกษา

สำหรับการจัดการศึกษามัธยมศึกษาตอนปลาย แบ่งเป็น ๒ ประเภท ดังนี้ประเภทสามัญศึกษาหน่วยงานของ กรุงเทพมหานครที่รับผิดชอบคือสำนักการศึกษา ประเภทอาชีวศึกษาหน่วยงานของกรุงเทพมหานครที่ รับผิดชอบคือสำนักพัฒนาสังคม โดยโรงเรียนฝึกอາชีพกรุงเทพมหานคร ตามราชกิจจานุเบกษา ประกาศ กรุงเทพมหานคร เรื่องการแบ่งส่วนราชการภายในหน่วยงานและการกำหนดอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการ กรุงเทพมหานคร (ฉบับที่ ๘๗)

๒. ระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ.๒๕๒๘ ประกอบกับระเบียบ กรุงเทพมหานคร ว่าด้วยการดำเนินงานสถานศึกษาโรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร พ.ศ.๒๕๔๒ ข้อ ๕ ข้อ ๗(๒) และข้อ ๔๓ สามารถดำเนินการจัดการศึกษาในสายวิชาชีพในโรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร ภายใต้ ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านสังคมและการศึกษาของกรุงเทพมหานคร ให้สามารถสร้างโอกาสทางการศึกษาและ เรียนรู้อย่างมีคุณภาพมาตรฐานสำหรับคนทุกวัย โดยการจัดการศึกษาทางวิชาชีพและการศึกษานอกระบบ ที่ทั่วถึงและมีความหลากหลาย สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน จัดการเรียนการสอนระดับ ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) เพื่อเข้าสู่ระบบการศึกษาวิชาชีพที่สมบูรณ์ รองรับความต้องการของชุมชนและ ท้องถิ่นให้มีการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต สามารถเชื่อมโยงการศึกษาสายวิชาชีพได้ทั้งในระบบ นอกระบบ และตามอัธยาศัย

กรุงเทพมหานคร ได้จัดตั้งโรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานครขึ้นด้วยเจตนารมณ์ที่มุ่ง ขยายโอกาสทางการศึกษาให้ทั่วถึงทุกกลุ่มเป้าหมายโดยเฉพาะผู้ขาดโอกาสศึกษาต่อในสายสามัญในโรงเรียน ภาคปกติ โดยจัดการศึกษานอกระบบโรงเรียนหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้นเพื่อให้ประชาชนทั่วไปได้มีโอกาสในการ พัฒนาอาชีพ ขจัดปัญหาการว่างงาน และชีวิตความเป็นอยู่ให้ดีขึ้นซึ่งดำเนินการตามระเบียบกรุงเทพมหานคร ว่าด้วยการดำเนินงานสถานศึกษาโรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๔๒ ปัจจุบัน กรุงเทพมหานครมี โรงเรียนฝึกอาชีพ ๑๐ แห่ง ได้แก่

๑. โรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร (ดินแดง ๑)
๒. โรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร (บางรัก)
๓. โรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร (ดินแดง ๒)
๔. โรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร (บ่อนไก่)
๕. โรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร (อาทร สังฆะวัฒนะ)
๖. โรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร (หลวงพ่อดำ)
๗. โรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร (คลองเตย)
๘. โรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร (ม้วน บำรุงศิลป์)
๙. โรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร (หนองจอก)
๑๐. โรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร (กาญจนาภิเษก)

สำนักพัฒนาสังคม กรุงเทพมหานคร ได้จัดทำหลักสูตรแบบฐานสมรรถนะของโรงเรียนฝึกออาชีพ กรุงเทพมหานครขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาหลักสูตรระยะสั้นของโรงเรียนฝึกออาชีพกรุงเทพมหานคร ให้สอดคล้องกับหลักสูตรระยะสั้นของกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน กระทรวงแรงงาน หลักสูตรระยะสั้นของกระทรวงสาธารณสุข และหลักสูตรระยะสั้นของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งเมื่อนักศึกษาสำเร็จออกไปแล้วสามารถนำไปใช้ประกอบอาชีพเลี้ยงตนเองและครอบครัวได้ และตลอดจนสามารถนำความรู้ไปเทียบโอนกับกระทรวงศึกษาธิการ และนำไปทดสอบฝีมือแรงงานกับกระทรวงแรงงานได้เช่นกัน

สำนักพัฒนาสังคม เป็นส่วนหนึ่งที่มีภาระและหน้าที่ให้ความช่วยเหลือประชาชนในการแสวงหาทางเลือกและเพิ่มโอกาสในการประกอบอาชีพ เพื่อเสริมสร้างรายได้โดยการจัดหาสถานที่ฝึกอบรมวิชาชีพแก่ประชาชน เพื่อพัฒนาทักษะและวิชาชีพให้สามารถนำความรู้ที่ได้รับไปประกอบอาชีพเพื่อเลี้ยงตนเองและครอบครัว จึงจัดทำโครงการพัฒนาหลักสูตรแบบฐานสมรรถนะของโรงเรียนฝึกออาชีพขึ้นเพื่อให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีและความต้องการของชุมชน ตลาดแรงงานซึ่งการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้นและการฝึกอบรมวิชาชีพในปัจจุบัน จำนวน ๖ ประเภทวิชา ประกอบด้วย อุตสาหกรรม คหกรรม พาณิชยกรรม ศิลปกรรม อุตสาหกรรมท่องเที่ยว เทคโนโลยีสารสนเทศ รวม ๑๓๙ หลักสูตร

๓. รูปแบบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายประเภทอาชีวศึกษาการปฏิรูปการศึกษา ทศวรรษที่สอง (๒๕๕๒ – ๒๕๖๑) ให้ ความสำคัญกับการปรับคุณภาพ ค่านิยม และมาตรฐานการอาชีวศึกษา เนื่องจากการอาชีวศึกษาเป็นหน่วยงานหลักในการผลิตและพัฒนากำลังคน ในด้านวิชาชีพ ระดับฝีมือ ระดับเทคนิค และระดับเทคโนโลยี ไปทำงานในสถานประกอบการ และประกอบอาชีพอิสระการจัดการอาชีวศึกษา และการฝึกอบรมวิชาชีพให้จัดได้โดยรูปแบบ ดังต่อไปนี้

๓.๑ การศึกษาในระบบ เป็นการจัดการศึกษาวิชาชีพที่เน้นการศึกษาในสถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือสถาบันเป็นหลัก โดยมีการกำหนดจุดมุ่งหมาย วิธีการศึกษา หลักสูตร ระยะเวลาการวัด และการประเมินผลที่เป็นเงื่อนไขของการสำเร็จการศึกษาที่แน่นอน

๓.๒ การศึกษานอกระบบ เป็นการจัดการศึกษาวิชาชีพที่มีความยืดหยุ่นในการกำหนดจุดมุ่งหมาย รูปแบบ วิธีการศึกษา ระยะเวลา การวัดและการประเมินผลที่เป็นเงื่อนไขของการสำเร็จการศึกษา โดยเนื้อหาและหลักสูตรจะต้องมีความเหมาะสมและสอดคล้องกับสภาพปัญหา และความต้องการของบุคคลแต่ละกลุ่ม

๓.๓ การศึกษาระบบทวิภาคี เป็น การจัดการศึกษาวิชาชีพที่เกิดจากข้อตกลงระหว่างสถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือสถาบันกับสถานประกอบการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานของรัฐในเรื่องการจัดการหลักสูตรการเรียนการสอน การวัดและการประเมินผลโดยผู้เรียนใช้เวลาส่วนหนึ่งในสถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือสถาบัน และเรียนภาคปฏิบัติในสถานประกอบการ รัฐวิสาหกิจหรือหน่วยงานของรัฐเพื่อประโยชน์ในการผลิตและพัฒนากำลังคน สถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือสถาบันสามารถจัดการศึกษา ตามวรรคหนึ่งในหลายรูปแบบรวมกันก็ได้ ทั้งนี้ สถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือสถาบันนั้นต้องมุ่งเน้นการจัดการศึกษาระบบทวิภาคี เป็นสำคัญ

๓.๔ การศึกษาระบบทวิศึกษา คือ การจัดหลักสูตรสายสามัญควบคู่สายอาชีพ อาชีวศึกษา ให้นักเรียนระดับมัธยมศึกษาเรียนไปพร้อมๆ กัน ซึ่งหลักสูตรนี้เกิดขึ้นได้จากการร่วมมือกันระหว่าง สถาบันการศึกษาสายสามัญ กับสถาบันการศึกษาอาชีวศึกษา และเมื่อจบการศึกษาแล้วผู้เรียนจะได้วุฒิ การศึกษาทั้ง ๒ สาย ซึ่งจะช่วยลดปัญหาการขาดทักษะทางอาชีพของแรงงานที่ออกจากระบบการศึกษาใน ระดับมัธยมศึกษา และส่งเสริมศักยภาพให้กับนักเรียนที่ต้องการเข้าสู่ตลาดแรงงานให้เป็นแรงงาน มีฝีมือ รองรับการพัฒนา SMEs ของประเทศ รวมทั้งเป็นการเพิ่มทางเลือกในการศึกษาต่อ

#### **๕. การวิเคราะห์ประเด็นปัญหาและวิเคราะห์ผู้มีส่วนได้เสีย (Stakeholders) ดังนี้**

๑. ประเด็นปัญหา พิจารณาจากความพร้อมในการจัดการศึกษา สถานภาพของโรงเรียนฝึก อาชีพกรุงเทพมหานคร เป็นการศึกษาวิเคราะห์ถึง ปัจจัย ที่ส่งผลกระทบต่อสิ่งนั้นๆ เพื่อเป็นเครื่องมือในการ ประเมินสภาพว่าเป็นอย่างไร และควรพัฒนาไปในทิศทางใด หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งได้ว่าเป็นการสำรวจหาขีด ความสามารถเพื่อใช้ในการวางแผน สำหรับขั้นตอนการศึกษาสถานภาพ มีดังนี้

##### **๑.๑ วิเคราะห์ภารกิจและผลผลิตหลัก**

๑.๑.๑ ภารกิจของสถานศึกษา (Assigned mission) โรงเรียนฝึกอาชีพ กรุงเทพมหานครแบ่งภารกิจออกเป็น ๒ ส่วน คือ (๑) การจัดการอาชีวศึกษา เป็นการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน สายวิชาชีพ (๒) การฝึกอบรมวิชาชีพพระยะสั้น เป็นการให้ความรู้ การปฏิบัติ ด้านทักษะอาชีพ ซึ่งเมื่อผู้เรียนจบ การฝึกอบรมวิชาชีพแล้วสามารถนำไปประกอบอาชีพอิสระหรือนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

##### **๑.๑.๒ ผลผลิตหลัก (Outputs)**

(๑) เพิ่มโอกาสในการศึกษาสายอาชีพให้กับนักเรียนกลุ่มผู้เรียนขยายโอกาส โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครที่สำเร็จการศึกษาระดับ ม.๓ ซึ่งจากการสุ่มกลุ่มตัวอย่างร้อยละ ๗๒ ต้องการ เรียนสายวิชาชีพ หรือกลุ่มชุมชน/ประชาชนในพื้นที่กรุงเทพมหานครที่ศึกษานอกระบบทั้ง ๕๐ เขตที่สำเร็จ การศึกษาเทียบเท่า ม.๓ จากการสุ่มกลุ่มตัวอย่างร้อยละ ๘๑ ต้องการเรียนสายวิชาชีพ หรือกลุ่มผู้เรียน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเขตพื้นที่กรุงเทพมหานครที่สำเร็จการศึกษาระดับ ม.๓ ได้มีโอกาส เข้าศึกษาสายอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมวิชาชีพเพื่อเพิ่มศักยภาพในการแข่งขันด้านแรงงานฝีมือ หรือด้าน เทคนิค ได้อย่างมีคุณภาพและมีมาตรฐานรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

(๒) เพิ่มโอกาสให้กับกลุ่มชุมชน และประชาชนทั่วไปที่ขาดโอกาสใน การศึกษาด้านวิชาชีพฝึกอบรมอาชีพ โดยมีหลักสูตรการฝึกอบรม จำนวน ๖ ประเภทวิชา ประกอบด้วย ประเภทวิชาอุตสาหกรรม ประเภทวิชาพาณิชยกรรม ประเภทวิชาศิลปกรรม ประเภทวิชาคหกรรม ประเภท วิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ และประเภทวิชาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว มีหัวข้อวิชาการฝึกอบรม ๑,๔๐๐ หัวข้อ ตั้งแต่ ๓ ชั่วโมง ถึง ๑๐๐ ชั่วโมง สามารถนำความรู้ และทักษะที่ได้จากการฝึกอบรมไปประกอบอาชีพ อิสระได้ทันทีและหลักสูตรวิชาชีพพระยะสั้นแบบฐานสมรรถนะ๒๐๐ และ ๔๐๐ ชั่วโมง ที่สามารถนำไปทดสอบ มาตรฐานฝีมือแรงงานแห่งชาติ สอบเทียบมาตรฐานคุณวุฒิวิชาชีพ และเทียบโอนหน่วยกิต ปวช

(๓) ข้าราชการ ลูกจ้าง กรุงเทพมหานครที่ต้องการเพิ่มคุณวุฒิโดยศึกษานอกเวลาราชการเพื่อเสริมสร้างศักยภาพของบุคลากรกรุงเทพมหานครให้มีคุณภาพในการบริการประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพและมาตรฐาน

๑.๒.๔...

-๗-

(๔) เพื่อเสนอแนะนโยบายของรัฐบาลในการเพิ่มกำลังแรงงานระดับฝีมือ เทคนิค และอาชีพะ ตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนการศึกษาชาติความต้องการของกรุงเทพมหานคร ความต้องการของตลาดแรงงานและสถานประกอบการ รองรับการแข่งขันเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

## ๒. วิเคราะห์ปัจจัยหรือทรัพยากรทางการบริหาร

จัดการที่สำคัญ ได้แก่ บุคลากร(Man) งบประมาณ (Money) วัสดุอุปกรณ์ (Material) และการจัดการ (Management) หรือที่เรียกย่อ ๆ ว่า ๔M's ถือเป็นปัจจัยพื้นฐานที่ใช้ในการบริหาร เพราะการบริหารจะประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายการจัดการอาชีวศึกษาของโรงเรียนฝึกออาชีพกรุงเทพมหานคร กรณีศึกษารูปแบบการเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษา และสามัญศึกษา (ทวิศึกษา)

๒.๑ คน (Man) ทรัพยากรบุคคลที่ถือได้ว่าเป็นปัจจัยที่สำคัญยิ่งที่จะก่อผลสำเร็จให้กับกิจการได้อย่างมาก ทั้งนี้ในแง่ของปริมาณและคุณภาพ ด้านบุคลากร หมายถึง ผู้บริหาร สถานศึกษา ครู และบุคลากรทางการศึกษา ซึ่งเป็นผู้ทำหน้าที่ให้บริการหรือปฏิบัติงานเกี่ยวกับการจัดกระบวนการเรียนการสอน การนิเทศ การบริหารการศึกษาในสถานศึกษาเป็นผู้จัดหาและใช้ทรัพยากรการบริหารอื่น ๆ ไม่ว่าจะเป็นเงิน วัสดุอุปกรณ์ และการจัดการเพื่อนำสถานศึกษาไปสู่ความเจริญก้าวหน้า บุคลากรจะต้องมีความรู้ความสามารถในการบริหารจัดการในการใช้เทคโนโลยี คอมพิวเตอร์ เพื่อให้การดำเนินงานและการจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษามีคุณภาพสำเร็จตาม วัตถุประสงค์ที่วางไว้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล บุคลากรในการจัดการอาชีวศึกษาของโรงเรียนฝึกออาชีพกรุงเทพมหานคร กรณีศึกษารูปแบบการเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษา และสามัญศึกษา (ทวิศึกษา) ของโรงเรียนฝึกออาชีพกรุงเทพมหานคร(ดินแดง๑) ซึ่งเป็นศูนย์แม่ข่ายและเครือข่ายโรงเรียนฝึกออาชีพกรุงเทพมหานคร ทั้ง ๙ แห่งมีข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา มีบุคลากรในการสอนสายวิชาชีพและสายสามัญ และสายสนับสนุนประกอบด้วยผู้อำนวยการสถานศึกษา จำนวน ๑๐ อัตรา รองผู้อำนวยการสถานศึกษา จำนวน ๑๗ อัตรา ข้าราชการครูบุคลากรที่สามารถสอนสายวิชาชีพและสายสามัญได้โดยไม่เพิ่มกรอบอัตรากำลัง ใช้ข้าราชการครูกรอบอัตรากำลังเดิม จำนวน ๑๙๒ อัตรา ลูกจ้าง(ครู)ผู้ปฏิบัติงานด้านการสอน ที่สามารถสอนสายวิชาชีพ จำนวน ๓๕ อัตรา วิทยากรช่วยปฏิบัติงาน ด้านส่งเสริมอาชีพที่สามารถสอนวิชาชีพพระยะสั้น จำนวน๑๐๑ อัตรา สายสนับสนุน ได้แก่เจ้าหน้าที่พัสดุ และเจ้าหน้าที่ธุรการ ๑๗ อัตรา พนักงานขับรถ จำนวน ๑๐ อัตรา และพนักงานสถานที่จำนวน ๓๓ อัตรา

๒.๒ งบประมาณ (Money) นับเป็นปัจจัยที่สำคัญที่ให้การสนับสนุนในการจัดหาทรัพยากรเพื่อหล่อเลี้ยง และเอื้ออำนวยให้กิจกรรมขององค์การดำเนินไปโดยไม่ติดขัดในการดำเนินการเรียนการสอนการจัดการอาชีวศึกษาของโรงเรียนฝึกออาชีพกรุงเทพมหานคร กรณีศึกษารูปแบบการเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษา และสามัญศึกษา (ทวิศึกษา) ใช้งบประมาณจากกรุงเทพมหานครในการจัดการศึกษา ประกอบด้วย ค่าวัสดุได้รับปีละ ๙,๖๐๐,๐๐๐ บาท ค่าตอบแทน ได้รับปีละ ๒๓,๖๐๐,๐๐๐ บาท โดยใช้งบประมาณร่วมกับการเรียนการสอนวิชาชีพพระยะสั้น

๒.๓ วัสดุอุปกรณ์ (Material) ๓) ด้านวัสดุอุปกรณ์ หมายถึง การจัดซื้อการเรียนการสอน และนวัตกรรมที่มีคุณภาพและเพียงพอต่อการเรียนการสอน โดยมีระบบการจัดหาและบำรุงรักษาที่มีประสิทธิภาพ พร้อมทั้งมีการบริการและส่งเสริมการใช้อย่างทั่วถึงและเป็นระบบการบริหารงาน วัสดุอุปกรณ์ที่ดี จะนำไปสู่การบริหารจัดการเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์เพื่อกำเนินงานและการ จัดการเรียนการสอนที่มีคุณภาพทำให้การใช้วัสดุอุปกรณ์เป็นไปอย่างเหมาะสมและ เกิดคุณค่าตรงกับความต้องการของผู้บริหาร ครูและนักเรียน

อาคารสถานที่โรงเรียนฝึกอาชีพรุงเทพมหานครมีความพร้อมในการจัดการอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมวิชาชีพ ได้ทั้ง ๑๐ แห่ง ตามมาตรฐานอาชีวศึกษา ตัวอย่างเช่น ด้านอาคารสถานที่

๑) โรงเรียนฝึกอาชีพรุงเทพมหานคร (ดินแดง ๑) มีอาคารสถานที่ประกอบด้วย

- อาคารเรียน ๓ ชั้น ๑ อาคาร ห้องเรียนจำนวน ๑๑ ห้องเรียน
- อาคารเรียน ๖ ชั้น ๑ อาคาร ห้องเรียน ๑๕ ห้องเรียน
  - ห้องประชุมใหญ่ ๑ ห้อง
  - ห้องประชุมเล็ก ๑ ห้อง
  - ห้องสมุด ๑ ห้อง
- อาคารฝึกงาน ๑ ชั้น ขนาด ๔๙๐ ตารางเมตร ๒ อาคาร
  - มีห้องฝึกภาคปฏิบัติ ๑๓ ห้อง
- ห้องน้ำ ๔๕ ห้อง

๒) โรงเรียนฝึกอาชีพรุงเทพมหานคร (ดินแดง ๒) มีอาคารสถานที่ประกอบด้วย

- อาคารเรียน ๔ ชั้น ๒ อาคาร ห้องเรียนจำนวน ๑๓ ห้องเรียน
- อาคารเรียน ๗ ชั้น ๑ อาคาร ห้องเรียน ๑๕ ห้องเรียน
  - ห้องประชุม ๑ ห้อง
  - ห้องสมุด ๑ ห้อง
- ห้องน้ำ ๔๔ ห้อง

๓) โรงเรียนฝึกอาชีพรุงเทพมหานคร (อาทร สังฆะวัฒนะ) มีอาคารสถานที่ประกอบด้วย

- อาคารเรียน ๓ ชั้น ๒ อาคาร ห้องเรียนจำนวน ๑๙ ห้องเรียน
- อาคารเรียน ๔ ชั้น ๑ อาคาร ห้องเรียน ๕ ห้องเรียน
  - ห้องประชุม ๑ ห้อง
  - ห้องสมุด ๑ ห้อง
- อาคารฝึกงาน ๑ ชั้น ขนาด ๔๙๐ ตารางเมตร ๓ อาคาร
  - มีห้องฝึกภาคปฏิบัติ ๕ ห้อง

- โรงอาหาร จำนวน ๑ แห่ง
- ห้องน้ำ

๔๐ ห้อง

ห้องเรียน...

-๙-

ห้องเรียนเมื่อนำมาใช้สำหรับการเรียนการสอนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ จำนวน ๑ ห้องเรียน ไม่มีผลกระทบต่อผลการเรียนการสอนวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้น

ครุภัณฑ์การฝึกภาคปฏิบัติในวิชาชีพมีเพียงพอและสามารถใช้หมุนเวียนการฝึกภาคปฏิบัติ ระหว่างการฝึกอาชีพระยะสั้นกับการฝึกภาคปฏิบัติสำหรับการเรียนการสอนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพได้และไม่เกิดผลกระทบต่อผลการเรียนการสอนวิชาชีพระยะสั้น

๒.๔ การจัดการ (Management) สำหรับการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ได้ถูกแบ่งการศึกษาออกเป็น ๒ ประเภท ดังนี้ประเภทสามัญศึกษา หน่วยงานที่รับผิดชอบของกรุงเทพมหานคร คือ สำนักงานการศึกษา และประเภทอาชีวศึกษาหน่วยงานที่รับผิดชอบคือ สำนักพัฒนาสังคม จากสภาการณ์ปัจจุบัน ที่ต้องเผชิญกับ การเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยีอย่างรวดเร็ว ทำให้ทุกคนในสังคมต้องพยายามปรับตัวให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ได้จึงทำให้สังคมหันมาให้ความสนใจกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตด้วยการศึกษามากขึ้นโดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านอาชีวศึกษาทั้งนี้ เพื่อตอบสนองต่อความต้องการทั้งในการศึกษาต่อและการประกอบอาชีพ กอปรกับรัฐบาล โดยกระทรวงศึกษาธิการ ให้ความสำคัญกับการจัดการอาชีวศึกษาเพื่อต้องการให้นักเรียนสนใจเรียนสายอาชีพมากขึ้น เมื่อสำเร็จการศึกษาแล้วสามารถทำงานได้ทันที ดังนั้นเพื่อเป็นการสนองนโยบายดังกล่าวข้างต้น กระทรวงจึงกำหนดให้ดำเนินการเปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.)รูปแบบการเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษา และสามัญศึกษา (ทวิศึกษา) ขึ้นทะเบียนเป็นนักเรียนของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานการศึกษา นำหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) พ.ศ. ๒๕๕๖ มาจัดการเรียนการสอน จบแล้วได้วุฒิประกาศนียบัตรวิชาชีพอีกหนึ่งวุฒิ ทั้งนี้ ในการเปิดสอนนั้นให้เป็นไปตามหลักสูตรแกนกลางหลักสูตรระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย รายวิชาบังคับกับรายวิชาในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช ๒๕๕๖ หมวดวิชาทักษะชีวิต และหมวดวิชาเลือกเสรีเปิดสอนหลักสูตรระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ในการเรียนการสอนในวิชาสายอาชีพให้นักเรียนมาเรียนที่โรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร

๓. ประเมินสถานภาพสถานศึกษา จากการวิเคราะห์ภารกิจและผลผลิตหลัก วิเคราะห์ผลโดยอาศัยหลัก 4Ms คือ ทรัพยากรบุคคล (Man) งบประมาณ (Money)ปัจจัยสนับสนุนการปฏิบัติงาน (Material) และการบริหารจัดการ(Management) เป็นกรอบในการวิเคราะห์ สรุปได้ว่าแนวทางการจัดการศึกษาของโรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานครสามารถดำเนินการได้รูปแบบรูปแบบการเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษา และสามัญศึกษา (ทวิศึกษา) แนวทางที่เหมาะสม ประหยัด มีกลุ่มเป้าหมายที่แน่นอนเนื่องจาก

๓.๑ มติ ก.ก. ครั้งที่ ๑๓/๒๕๕๗ เมื่อวันที่ ๑๘ ธันวาคม ๒๕๕๗ มีมติเห็นชอบให้สำนักพัฒนาสังคม มีหน้าที่จัดการอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมวิชาชีพ โดย มอบให้โรงเรียนฝึกอาชีพ กรุงเทพมหานคร มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการดำเนินการวางแผนงานและระบบบริหารจัดการการอาชีวศึกษา และการฝึกอบรมวิชาชีพในโรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร และให้สำนักงานศึกษาดำเนินการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานสายสามัญศึกษา

๓.๒ ปัจจุบันโรงเรียนฝึกอາชีฟกรุงเทพมหานครจัดการศึกษาหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น ๒๐๐-๔๐๐ ชั่วโมง มีผู้จบการศึกษา ๒๐,๐๐๐-๓๐,๐๐๐ คน/ปี ผู้เรียนจบแล้วได้รับประกาศนียบัตรวิชาชีพระยะสั้น สามารถนำความรู้ไปทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงานระดับ ๑ หรือนำไปประกอบอาชีพอิสระ

๓.๓ ปัจจุบันโรงเรียนฝึกอาชีฟกรุงเทพมหานครรับนักศึกษาจากคณะครุศาสตร์ อุตสาหกรรมฯ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี ชั้นปีที่ ๑-๔ ได้มาเรียนวิชาชีพ หลักสูตรระยะสั้น กับทางโรงเรียนฝึกอาชีฟกรุงเทพมหานคร (อาพร สังขะวัฒนะ) ในสาขาวิชา เช่น ช่างเครื่องยนต์ ช่างจักรยานยนต์ ช่างไฟฟ้า ช่างอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์ ตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๕๖ - ๒๕๕๘ เรียนเฉพาะรุ่นที่ ๑ ของปีการศึกษา (ปีการศึกษามี ๓ รุ่น) โดยลงทะเบียนชำระค่าสมัครและเงินบำรุงการศึกษาตามระเบียบของโรงเรียน และจบการศึกษาได้รับวุฒิบัตรไปแล้ว ลงนามร่วมกันระหว่าง ดังนี้ ปีการศึกษา ๒๕๕๖ จำนวน ๗๒ คน ปีการศึกษา ๒๕๕๗ จำนวน ๑๖๕ คน ปีการศึกษา ๒๕๕๘ จำนวน ๑๘๙ คน รวม ๔๒๖ คน นอกจากนี้โรงเรียนขยายโอกาสของกรุงเทพมหานครสำนักงานเขตทุ่งครุ โรงเรียนนาหลวง ได้ส่งนักเรียนเรียนฝึกอาชีฟในวิชาทักษะชีวิตและหมวดวิชาเลือกเสรีในช่วงบ่ายตามความถนัดและสนใจ โดยลงทะเบียนเรียนกับโรงเรียนฝึกอาชีฟกรุงเทพมหานครผู้เรียนจบแล้วได้รับประกาศนียบัตรวิชาชีพระยะสั้น

๓.๔ ปัจจุบันโรงเรียนฝึกอาชีฟกรุงเทพมหานครยังไม่มีอัตรากำลังข้าราชการครูที่สอนสายสามัญศึกษาโดยอยู่ภายใต้เงื่อนไขไม่เพิ่มงบประมาณและอัตรากำลังจึงจำเป็นต้องเปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) รูปแบบการเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษา และสามัญศึกษา (ทวิศึกษา) ขึ้นทะเบียนเป็นนักเรียนของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานการศึกษา นำหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) พ.ศ. ๒๕๕๖ มาจัดการเรียนการสอน จบแล้วได้วุฒิประกาศนียบัตรวิชาชีพอีกหนึ่งวุฒิ ทั้งนี้ ในการเปิดสอนนั้นให้เป็นไปตามหลักสูตรแกนกลางหลักสูตรระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย รายวิชาบังคับกับรายวิชาในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช ๒๕๕๖ หมวดวิชาทักษะชีวิตและหมวดวิชาเลือกเสรีเปิดสอนหลักสูตรระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ในการเรียนการสอนในวิชาสายอาชีพให้นักเรียนมาเรียนที่โรงเรียนฝึกอาชีฟกรุงเทพมหานคร โดยโรงเรียนฝึกอาชีฟกรุงเทพมหานครต้องทำความตกลงร่วมกันกับโรงเรียนขยายโอกาสของสำนักงานการศึกษาทั้ง ๙ แห่งตามบริบทของแต่ละโรงเรียน

๓.๕ อาคารสถานที่โรงเรียนฝึกอาชีฟกรุงเทพมหานครมีความพร้อมในการจัดการอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมวิชาชีพ ได้ทั้ง ๑๐ แห่ง ตามมาตรฐานอาชีวศึกษา ครูภัณฑ์มีความพร้อมและเหมาะสมตามมาตรฐานอาชีวศึกษา

๔. วิเคราะห์ผู้มีส่วนได้เสียหรือผู้เกี่ยวข้อง (Stakeholders) เป็นผู้ที่ช่วยให้สามารถกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจเป้าประสงค์และหลักการดำเนินงานได้ถูกต้องชัดเจนและสามารถตอบสนองต่อความต้องการของสังคมนั้นๆได้แก่

๔.๑ ผู้มีส่วนได้เสียภายในองค์กร (Internal Stakeholders) ได้แก่ผู้บริหาร กรุงเทพมหานคร บุคลากรทางการศึกษาของกรุงเทพมหานคร เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานสนับสนุนของ

กรุงเทพมหานครได้ให้การสนับสนุนโดยสำนักพัฒนาสังคมได้นำเรื่องขอความเห็นชอบให้โรงเรียนฝักอาชีพร  
กรุงเทพมหานครจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานประเภทอาชีวศึกษาเข้าที่ประชุมผู้บริหารกรุงเทพมหานคร ครั้งที่ ๑๔/๒๕๕๘  
เมื่อวันที่...

-๑๑-

เมื่อวันที่๑๗ มีนาคม ๒๕๕๘ เพื่อรับความเห็นชอบจากสภาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (สภากรุงเทพมหานคร)  
ก่อนยื่นแสดงความประสงค์พร้อมทั้งเอกสารที่เกี่ยวข้องต่อสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาประเมิน  
ความพร้อมในการจัดการอาชีวศึกษาตามข้อ ๓ แห่งกฎกระทรวงกำหนดการประเมินความพร้อมในการจัดการ  
อาชีวศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๕ ที่ประชุมมีมติให้สำนักพัฒนาสังคมแต่งตั้ง  
คณะกรรมการศึกษาและพิจารณาความพร้อมการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานประเภทอาชีวศึกษาตามคำสั่ง  
กรุงเทพมหานคร ที่ ๑๔๗๗/๒๕๕๘ ลงวันที่ ๖ กรกฎาคม ๒๕๕๘ และได้ประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๕๘ เมื่อวันที่ ๑๘  
สิงหาคม ๒๕๕๘ ณ ห้องประชุมเอราวัณ ศาลาว่าการกรุงเทพมหานคร ๑ โดยมี นายอรรถพร สุวัจน์เดชา  
รองปลัดกรุงเทพมหานคร เป็นประธานในที่ประชุม ที่ประชุมมีมติมอบฝ่ายเลขานุการรับไปศึกษาเพิ่มเติม  
รูปแบบการจัดการศึกษาและนำเสนอที่ประชุมอีกครั้งภายใต้เงื่อนไข ประหยัดงบประมาณ ไม่เพิ่มกรอบ  
อัตรากำลัง เหมาะสม

๔.๒ ผู้มีส่วนได้เสียภายนอกองค์กร(External Stakeholders) ได้แก่ ผู้ประกอบการ  
สถานศึกษาในสังกัดต่างๆทั้งในสังกัดกรุงเทพมหานคร สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ สังกัดอื่นๆและประชาชน  
โดยทั่วไปที่จะต้องมีส่วนร่วมและตระหนักในความสำคัญของการจัดการศึกษาระดับอาชีวศึกษา(ทวิศึกษา)  
รวมถึงหน่วยงานที่ทำหน้าที่ประเมินสมรรถนะกำหนดการประเมินความพร้อมในการจัดการอาชีวศึกษาของ  
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นก็ได้รับทราบและวางแผนการดำเนินงานร่วมกันโดยปัจจุบันมีมหาวิทยาลัย  
เทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรีได้จัดส่งนักศึกษามาเรียนร่วมในโรงเรียนฝักอาชีพรกรุงเทพมหานครแล้วตั้งแต่ปี  
การศึกษา ๒๕๕๗

## **๖. แนวทาง/ข้อเสนอในการแก้ไขปัญหา**

จากสถานการณ์ปัจจุบันที่ต้องเผชิญการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยีอย่าง  
รวดเร็วทำให้ทุกคนในสังคมต้องพยายามปรับตัวให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ได้จึงทำให้สังคมหันมาให้ความสนใจกับ  
การพัฒนาคุณภาพชีวิตด้วยการศึกษามากขึ้นโดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมวิชาชีพทั้งนี้  
เพื่อตอบสนองต่อความต้องการทั้งในการศึกษาต่อและการประกอบอาชีพ กอปรกับรัฐบาล ให้ความสำคัญกับ  
การจัดการอาชีวศึกษาเพื่อต้องการให้นักเรียนสนใจเรียนสายอาชีพรมากขึ้น เมื่อสำเร็จการศึกษาแล้วสามารถ  
ทำงานได้ทันที ซึ่งสอดคล้องกับแผนพัฒนากรุงเทพมหานครระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ.๒๕๕๖-๒๕๗๕) เกี่ยวกับการจัด  
การศึกษา ด้านมหานครแห่งเศรษฐกิจและการเรียนรู้ ดังนั้นเพื่อเป็นการสนองนโยบายดังกล่าวข้างต้น และ  
อำนาจหน้าที่ด้านการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานประเภทอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมวิชาชีพพระยาสัน ของ  
โรงเรียนฝักอาชีพรกรุงเทพมหานคร ผู้ศึกษาในฐานะหัวหน้ากลุ่มงานการศึกษาอาชีพรมีหน้าที่ในการ  
ประสานงานบริหาร งบประมาณ และแผนงานโครงการของโรงเรียนฝักอาชีพรกรุงเทพมหานครให้สามารถนำ  
นโยบายของกรุงเทพมหานครไปสู่การปฏิบัติ จึงกำหนดให้ดำเนินการเปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ  
(ปวช.) ในโรงเรียนฝักอาชีพรกรุงเทพมหานครโดยให้โรงเรียนฝักอาชีพรกรุงเทพมหานครจัดการศึกษาระดับ  
อาชีวศึกษา ในปี ๒๕๖๐

๑. ประกาศกรุงเทพมหานคร เรื่องการแบ่งส่วนราชการภายในหน่วยงาน และการกำหนดอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการกรุงเทพมหานคร (ฉบับที่ ๘๗ ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ๒๐ ก.พ. ๒๕๕๘) ประกอบกับมต.ก. ครั้งที่ ๑๓/๒๕๕๗ เมื่อวันที่ ๑๘ ธันวาคม ๒๕๕๗ กำหนดให้โรงเรียนฝึกอາซีฟ กรุงเทพมหานคร(ดินแดง ๑)เป็นศูนย์แม่ข่าย และมีโรงเรียนฝึกอາซีฟกรุงเทพมหานคร ทั้ง ๙ แห่ง เป็นเครือข่าย สังกัดกองส่งเสริมอาชีพ สำนักพัฒนาสังคม โดยโรงเรียนฝึกอาซีฟกรุงเทพมหานคร(ดินแดง๑) มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับ

(๑) การดำเนินการวางแผนงานและระบบบริหารจัดการการอาชีวศึกษาและฝึกอบรมวิชาชีพ ของโรงเรียนฝึกอาซีฟกรุงเทพมหานคร ทั้ง ๙ แห่ง

(๒) การจัดการอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมวิชาชีพ ในฐานะเป็นสถานศึกษาทั้งรูปแบบ การศึกษาในระบบ นอกระบบและการศึกษาระบบทวิภาคี

(๓) ให้บริการทางวิชาการและวิชาชีพกับชุมชน

(๔) การส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระกับชุมชน

(๕) การออกวุฒิบัตร การออกหนังสือรับรองความรู้และผลการเรียน การเทียบวุฒิ การเทียบ โอนประสบการณ์วิชาชีพ การฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

(๖) การประกันคุณภาพการศึกษา

(๗) การดำเนินการทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงาน

(๘) การพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนฐานสมรรถนะร่วมกับสถานประกอบการและ หน่วยงานภายนอกเพื่อจัดหลักสูตรวิชาชีพ

(๙) การพัฒนานวัตกรรมสิ่งประดิษฐ์และงานวิจัยด้านอาชีวศึกษาและวิชาชีพตามสาขางาน ให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนการศึกษาชาติ นโยบายของรัฐบาลและความ ต้องการของกรุงเทพมหานคร ความต้องการของตลาดแรงงานและสถานประกอบการ

(๑๐) การให้บริการชุมชนตามนโยบายของกรุงเทพมหานคร และปฏิบัติหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้อง โรงเรียนฝึกอาซีฟกรุงเทพมหานคร ทั้ง ๙ แห่งมีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับ

(๑) การดำเนินการตามแผนการจัดการด้านอาชีวศึกษาและฝึกอบรมวิชาชีพ ของโรงเรียน ฝึกอาซีฟกรุงเทพมหานคร(ดินแดง๑) ในฐานะเป็นสถานศึกษาทั้งรูปแบบการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาระบบทวิภาคี

(๒) การจัดการอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมวิชาชีพ ในฐานะเป็นสถานศึกษาทั้งรูปแบบ การศึกษาในระบบ นอกระบบและการศึกษาระบบทวิภาคี

(๓) ให้บริการทางวิชาการและวิชาชีพกับชุมชน

(๔) การส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระกับชุมชน

(๕) การออกวุฒิบัตร การออกหนังสือรับรองความรู้และผลการเรียน การเทียบวุฒิ การเทียบ โอนประสบการณ์วิชาชีพ การฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

(๖) การประกันคุณภาพการศึกษา

(๗) การดำเนินการทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงาน

(๘) การพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนฐานสมรรถนะร่วมกับสถานประกอบการและหน่วยงานภายนอกเพื่อจัดหลักสูตรวิชาชีพ

(๙) การ...

-๑๓-

(๙) การพัฒนานวัตกรรมสิ่งประดิษฐ์และงานวิจัยด้านอาชีวศึกษาและวิชาชีพตามสาขางานให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนการศึกษาชาติ นโยบายของรัฐบาลและความต้องการของกรุงเทพมหานคร ความต้องการของตลาดแรงงานและสถานประกอบการ

(๑๐) การให้บริการชุมชนตามนโยบายของกรุงเทพมหานคร และปฏิบัติหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้อง

๒. ข้อ ๓ แห่งกฎกระทรวง กำหนดการประเมินความพร้อมในการจัดการอาชีวศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๕ กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีความประสงค์จะจัดการอาชีวศึกษาต้องได้รับความเห็นชอบจากสภาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ก่อนยื่นแสดงความประสงค์พร้อมทั้งเอกสารที่เกี่ยวข้องต่อสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ก่อนวันเริ่มต้นปีการศึกษาที่จะทำการสอนไม่น้อยกว่าสามร้อยวัน

๓. กองส่งเสริมอาชีพ กลุ่มงานการศึกษาอาชีพ และผู้อำนวยการสถานศึกษาโรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร (ดินแดง๑) ได้ร่วมกันพิจารณารูปแบบการจัดการอาชีวศึกษาในโรงเรียนฝึกอาชีพที่จะเป็นทางเลือกในการจัดการศึกษา รูปแบบการจัดการอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมวิชาชีพ ของโรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร แบ่งภารกิจออกเป็น ๒ ส่วน คือ (๑) การจัดการอาชีวศึกษา เป็นการจัดการศึกษาสายวิชาชีพ และ (๒) การฝึกอบรมวิชาชีพ เป็นการให้ความรู้ การปฏิบัติ ด้านทักษะอาชีพ ซึ่งเมื่อผู้เรียนจบการฝึกอบรมวิชาชีพแล้วสามารถนำไปประกอบอาชีพอิสระหรือนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ ซึ่งทั้งสองส่วนมี ๕ รูปแบบ ดังนี้

(๑) รูปแบบการฝึกอบรมวิชาชีพ ๓ ชั่วโมง ถึง ๑๐๐ ชั่วโมง เป็นหัวข้อวิชาในรายวิชาของหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้นแบบฐานสมรรถนะ ๒๐๐ ชั่วโมง และ ๔๐๐ ชั่วโมง จำนวนมากกว่า ๑,๔๐๐ หัวข้อวิชา จัดการฝึกอบรมตามความต้องการของชุมชน ซึ่งเป็นภารกิจหลักของสถานศึกษาที่ต้องจัดการฝึกอบรมเพื่อเป็นการให้บริการทางวิชาการและวิชาชีพแก่ชุมชน และประชาชนทั่วไปในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร โดยขยายรูปแบบการจัดการศึกษาที่เข้าถึงทุกพื้นที่ของชุมชน เน้นการให้บริการเชิงรุกและการนำเอาเทคโนโลยีสารสนเทศในรูปแบบของ e-learning และ e-training มาช่วยในการจัดการ เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน เน้นทางด้านภาษาอาเซียน การอาหารโภชนาการ(ครัวแห่งอาเซียน) การบริการความงาม การนวดแผนไทยและสปา แฟชั่นและสิ่งทอ การบริการยานยนต์และคาร์แคร์ คอมพิวเตอร์และระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ ระบบเครือข่ายไร้สายและสมาร์ทโฟน

(๒) รูปแบบการศึกษาหลักสูตรวิชาชีพ เป็นการศึกษาในรูปแบบหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้นแบบฐานสมรรถนะ ๒๐๐ ชั่วโมง และ ๔๐๐ ชั่วโมง จำนวน ๑๓๘ หลักสูตรของโรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร โดยสามารถนำผลการเรียนในหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้นแบบฐานสมรรถนะมาเทียบโอนหน่วยกิตร่วมกับการเทียบโอนประสบการณ์จากการทำงานของผู้เรียน ผู้เรียนจะได้วุฒิบัตรหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้นแบบฐานสมรรถนะ ซึ่งเป็นความรู้ หรือทักษะเฉพาะด้าน นำไปประกอบอาชีพอิสระ หรือเป็นลูกจ้างในสถานประกอบการ และเมื่อเรียนสะสมก็สามารถนำเอาผลการเรียนทั้งหมดบวกกับประสบการณ์การทำงาน หรือการขอสอบเทียบความรู้เพื่อเทียบโอนการจบหลักสูตร ปวช. ได้ตามโครงสร้างของหลักสูตรในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ(ปวช.) ซึ่งเป็นการศึกษาอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

(๓) รูปแบบการเรียนรู้ร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษา และสามัญศึกษา (ทวิศึกษา) โดยความร่วมมือระหว่างสถานศึกษาในการจัดการศึกษา เพื่อรองรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลายที่ต้องการเรียนมัธยมศึกษาควบคู่กับการเรียนสายอาชีวศึกษาไปพร้อมกันในสังกัดโรงเรียนของกรุงเทพมหานคร จบแล้วนักเรียนจะได้คุณวุฒิ ๒ ใบ คือ วุฒิการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายและวุฒิประกาศนียบัตรวิชาชีพ(ปวช.)

(๔) รูปแบบการศึกษาในระบบภาคปกติหลักสูตร ปวช. ๓ ปี เรียนฟรีโดยได้รับงบประมาณอุดหนุนรายหัวจากรัฐบาลหรือจากกองทุน ก.ย.ศ. และระบบทวิภาคี(ระบบโรงเรียน-โรงงาน) โดยความร่วมมือระหว่างสถานศึกษากับสถานประกอบการในการจัดการศึกษาซึ่งผู้เรียนจะมีรายได้ระหว่างเรียนจากสถานประกอบการที่นักเรียนเข้าฝึกงานตลอดหลักสูตร เพื่อรองรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นในสังกัดโรงเรียนของกรุงเทพมหานคร และหรือนักเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากระทรวงศึกษาธิการ และหรือชุมชน/ประชาชนที่ศึกษานอกระบบในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานครที่ต้องการโอกาสในการศึกษาสายวิชาชีพ

(๕) รูปแบบการศึกษานอกระบบแบบการเทียบโอนความรู้และประสบการณ์ สำหรับชุมชนประชาชนทั่วไป และหรือบุคลากรของกรุงเทพมหานครที่มีประสบการณ์ในการทำงาน ในอาชีพหรือวิชาชีพนั้นๆ โดยนำความรู้และประสบการณ์จากการทำงานมาเทียบโอน หรือสอบเทียบความรู้ ซึ่งเป็นผู้เรียนขาดโอกาสทางการศึกษาและต้องการเพิ่มเติมคุณวุฒิและทักษะวิชาชีพ นอกเวลาทำงานหรือนอกเวลาราชการ โดยใช้หลักสูตรเทียบโอนความรู้และประสบการณ์ ปวช. ๑ ปีครึ่ง และได้นำเสนอรูปแบบการจัดการการศึกษาขั้นพื้นฐานประเภทอาชีวศึกษาในที่ประชุมผู้บริหารสถานศึกษากรุงเทพมหานครทั้ง ๑๐ โรงเรียนพิจารณาแบบที่เหมาะสมและสามารถดำเนินการได้ในระยะสั้นผู้บริหารสถานศึกษากรุงเทพมหานครมีมติร่วมกันในการจัดการอาชีวศึกษาของโรงเรียนฝักอาชีพรุงเทพมหานคร รูปแบบการเรียนรู้ร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษา และสามัญศึกษา (ทวิศึกษา) โดยให้ฝ่ายเลขาพิจารณารายละเอียดเสนอที่ประชุมคณะกรรมการศึกษาและพิจารณาความพร้อมการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานประเภทอาชีวศึกษาตามคำสั่งกรุงเทพมหานคร ที่ ๑๙๗๗/๒๕๕๘ ลงวันที่ ๖ กรกฎาคม ๒๕๕๘

## **๗. ปัจจัยความสำเร็จ**

๑. กฎหมายและระเบียบกรุงเทพมหานครที่เกี่ยวข้องเอื้อต่อการที่สำนักพัฒนาสังคม โรงเรียนฝักอาชีพรุงเทพมหานครสามารถดำเนินการจัดการศึกษาระดับอาชีวศึกษา (ทวิศึกษา) ได้

๒. ผู้บริหารระดับสูงของกรุงเทพมหานครได้ให้การสนับสนุนนโยบายและสอดคล้องกับแผนพัฒนากรุงเทพมหานคร ๒๐ ปี ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๖๕)

๓. บุคลากรด้านการศึกษาของกรุงเทพมหานครโดยเฉพาะบุคลากรทางการศึกษามีคุณภาพและมีความพร้อมในการจัดการการศึกษาระดับอาชีวศึกษา (ทวิศึกษา)

๔. หลักสูตรมีมาตรฐานและตรงกับความต้องการของตลาดแรงงาน มีผู้ประกอบการสนใจเข้าร่วมระบบทวิศึกษา

๕. กรุงเทพมหานครมีโรงเรียนในสังกัดที่ผลิตผู้เรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน ๙ แห่งที่สามารถสนับสนุนด้านการเรียนการสอนสายสามัญที่มีคุณภาพ

๖. โรงเรียนฝึกอາชีฟกรุงเทพมหานคร มีความพร้อมด้านบุคลากรสายอาชีพ มีอาคารสถานที่และห้องเรียนที่เพียงพอมีงบประมาณดำเนินการและการบริหารจัดการที่ดี

๗. โรงเรียนฝึกอาชีฟกรุงเทพมหานคร มีเครือข่ายในการต่อยอดพัฒนาจากโรงเรียนฝึกอาชีฟกรุงเทพมหานครให้เป็นการจัดการเรียนการสอนรูปแบบการเรียนรู้ร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษา และสามัญศึกษา (ทวิศึกษา)

#### ๘. ขั้นตอนการปฏิบัติและผู้รับผิดชอบ

| ขั้นตอนการปฏิบัติ                                                                                                                                                                                                                                                                                     | ผู้เกี่ยวข้อง (Stakeholders)/ผู้รับผิดชอบ                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | ระยะเวลา                                      |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------|
| <p><b>ระยะก่อนดำเนินการ</b></p> <p>๑. รวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลสภาพปัญหาที่ผ่านมา</p> <p>๒. แต่งตั้งคณะกรรมการศึกษาและพิจารณาความพร้อมการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานประเภทอาชีวศึกษาตามคำสั่งกรุงเทพมหานคร ที่ ๑๙๗๗/๒๕๕๘ ลงวันที่ ๖ กรกฎาคม ๒๕๕๘ รองปลัดกรุงเทพมหานคร(สั่งการสำนักพัฒนาสังคม)เป็นประธาน</p> | <p>๑.ดำเนินการโดยสำนักพัฒนาสังคม กองส่งเสริมอาชีพ โรงเรียนฝึกอาชีฟ กรุงเทพมหานคร</p> <p>๒. จัดประชุมคณะกรรมการเพื่อกำหนดกรอบแนวทาง/เป้าหมาย/กิจกรรม ผู้ร่วมประชุม</p> <p>รองปลัดกรุงเทพมหานคร /ผู้แทนจาก มหาวิทยาลัยนวมินทราธิราช/คุรุสภา/ผู้แทนสำนักงานการศึกษา/ผู้แทนสำนักงบประมาณ/ผู้แทนคณะกรรมการการอาชีวศึกษา/ผู้แทนคณะกรรมการครูและบุคลากรทางการศึกษา/ผู้แทนสำนักงานกฎหมายและคดี /ผู้แทนสำนักพัฒนาสังคม/ผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนฝึกอาชีฟกรุงเทพมหานคร/ผู้แทนสำนักงาน กก./ผู้แทนสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย</p> <p>คณะกรรมการมีมติให้กองส่งเสริมอาชีพและโรงเรียนฝึกอาชีฟกรุงเทพมหานครตกลงภายในหน่วยงานถึงแนวทางรูปแบบการจัดการเรียนการสอนระดับอาชีวศึกษาและ</p> | <p>กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘</p> <p>๑๘ สิงหาคม ๒๕๕๘</p> |

|  |                                                  |  |
|--|--------------------------------------------------|--|
|  | หาหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้าที่ประชุมอีกครั้ง |  |
|--|--------------------------------------------------|--|

ขั้นตอน...

- ๑๖ -

| ขั้นตอนการปฏิบัติ                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | ผู้เกี่ยวข้อง (Stakeholders)/ผู้รับผิดชอบ                                                                                                                                                                                                                                                                                      | ระยะเวลา                           |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------|
| <b>ระยะการดำเนินงาน</b><br>๑. กองส่งเสริมอาชีพและโรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานครกลางภายในหน่วยงานถึงแนวทางรูปแบบการจัดการเรียนการสอนระดับอาชีวศึกษา๒.กองส่งเสริมอาชีพและโรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานครกลางภายในหน่วยงานถึงแนวทางรูปแบบการจัดการเรียนการสอนระดับอาชีวศึกษาและหาหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องรูปแบบการเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษา และสามัญศึกษา (ทวิศึกษา)      | ๑.กองส่งเสริมอาชีพและโรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานครกลางภายในหน่วยงานดำเนินการรูปแบบการเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษา และสามัญศึกษา (ทวิศึกษา)<br>๒. ผู้แทนจากมหาวิทยาลัยนวมินทราธิราชผู้แทนสำนักงานการศึกษา/ผู้แทนคณะกรรมการการอาชีวศึกษา/ผู้แทนสำนักพัฒนาสังคม/ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร/ผู้แทนสำนักงาน กก. | ๑๗ ธันวาคม ๒๕๕๘                    |
| <b>แผนการดำเนินงาน</b><br>๑. วิเคราะห์ประเมินสภาพสถานศึกษา จากการวิเคราะห์ภารกิจและผลผลิตหลัก วิเคราะห์ผล โดยอาศัยหลัก 4Ms คือ ทรัพยากรบุคคล (Man) งบประมาณ (Money)ปัจจัยสนับสนุนการปฏิบัติงาน (Material) และการบริหารจัดการ (Management)<br>๒.ประสานโรงเรียนขยายโอกาสสังกัดกรุงเทพมหานครเพื่อจัดการเรียนรูปแบบการเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษา และสามัญศึกษา (ทวิศึกษา) | กลุ่มงานการศึกษาอาชีพและโรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร<br><br>โรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร ๑๐แห่งและโรงเรียนขยายโอกาสที่สอนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายสังกัดกรุงเทพมหานคร<br>๑.โรงเรียนมัธยมวัดสุทธาราม เขตคลองสาน<br>๒.โรงเรียนมัธยมประชานิเวศน์ เขตจตุจักร                                                                        | มกราคม ๒๕๕๙<br><br>กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ |

| ขั้นตอนการปฏิบัติ                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | ผู้เกี่ยวข้อง (Stakeholders)/ผู้รับผิดชอบ                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | ระยะเวลา                              |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------|
| <p>๓.เก็บข้อมูลเพื่อศึกษาความต้องการเรียนระดับอาชีวศึกษาและหาหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องรูปแบบการเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษา และสามัญศึกษา (ทวิศึกษา) ของนักเรียนและผู้ปกครอง</p> <p>เก็บข้อมูลสถานประกอบการถึงความต้องการแรงงานสาขาวิชาที่ต้องการ</p> <p>๔.จัดแผนการเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษา และสามัญศึกษา (ทวิศึกษา)</p> <p>ดำเนินงานภายใต้หลักสูตรแกนกลางหลักสูตรระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย รายวิชาบังคับกับรายวิชาในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช ๒๕๕๖ หมวดวิชาทักษะชีวิตและหมวดวิชาเลือกเสรีเปิดสอน</p> | <p>๓.โรงเรียนวิชูทิศ เขตดินแดง</p> <p>๔.โรงเรียนมัธยมปทุมมาวาส เขตทวีวัฒนา</p> <p>๕.โรงเรียนนาหลวง เขตทุ่ง</p> <p>๖.โรงเรียนมัธยมบ้านบางกะปิ เขตบางกะปิ</p> <p>๗.โรงเรียนแก่นทองอุปถัมภ์ เขตประเวศ</p> <p>๘.โรงเรียนสุวิทย์เสรีอนุสรณ์ เขตประเวศ</p> <p>๙. โรงเรียนมัธยมนาวาอุปถัมภ์ เขตสวนหลวง</p> <p>๑.นักเรียน/ผู้ปกครองโรงเรียนขยายโอกาสของกรุงเทพมหานครและสถานประกอบการ/ผู้รับผิดชอบเก็บข้อมูลกลุ่มงานการศึกษาอาชีพ ประมวลผล</p> <p>-นักเรียน/ผู้ปกครอง/ สถานประกอบการ/บุคลากรทางการศึกษาของโรงเรียนฝึกอาชีพ กรุงเทพมหานครเก็บข้อมูลกลุ่มงานการศึกษาอาชีพประมวลผล</p> <p>-โรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานครทั้ง ๑๐ โรงเรียนและโรงเรียนสายสามัญ ๙ โรงเรียน</p> | <p>มีนาคม ๒๕๕๙</p> <p>เมษายน ๒๕๕๙</p> |

| ขั้นตอนการปฏิบัติ                                                                                                                                                                                                                 | ผู้เกี่ยวข้อง (Stakeholders)/ผู้รับผิดชอบ                                                                                                                                                           | ระยะเวลา                      |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------|
| หลักสูตรระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ในการเรียนการสอนในวิชาสายอาชีพให้นักเรียนมาเรียนที่โรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร โดยโรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานครโรงเรียนขยายโอกาสของสำนักงานการศึกษาทั้ง ๙ แห่งตามบริบทของแต่ละโรงเรียน |                                                                                                                                                                                                     |                               |
| ๕.ขอรับความเห็นชอบจากผู้บริหาร กรุงเทพมหานครเพื่อรับการประเมินจากคณะกรรมการการอาชีวศึกษา                                                                                                                                          | ผู้บริหารกรุงเทพมหานคร/<br>คณะกรรมการการอาชีวศึกษา                                                                                                                                                  | พฤษภาคม -<br>สิงหาคม ๒๕๕๙     |
| ๖.ครูสายอาชีพของโรงเรียนฝึกอาชีพจัด<br>แผนฯ จัด Road Show ที่โรงเรียน<br>มัธยมขยายโอกาสในสังกัดของ<br>กรุงเทพมหานครทั้ง ๙ แห่ง สร้าง<br>ภาพลักษณ์อาชีวศึกษา                                                                       | -นักเรียน /ผู้ปกครอง/ครูสายอาชีพของโรงเรียน<br>ฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร                                                                                                                                | กันยายน-<br>พฤศจิกายน<br>๒๕๕๙ |
| ๗.ประชาสัมพันธ์และรับสมัครนักเรียน<br>ที่สนใจเข้าเรียนสายอาชีวศึกษา                                                                                                                                                               | -โรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานครทั้ง ๑๐<br>โรงเรียนและโรงเรียนสายสามัญ ๙ โรงเรียน                                                                                                                     | ธันวาคม ๒๕๕๙-<br>เมษายน ๒๕๖๐  |
| ๘.ดำเนินการจัดการเรียนการสอน<br>เปิดการเรียนการสอนนำร่อง ๓<br>โรงเรียน                                                                                                                                                            | ๑.โรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร(ดินแดง ๑)/<br>โรงเรียนวิสุทธิศ<br>๒. โรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร(ดินแดง<br>๒)/โรงเรียนวิสุทธิศ<br>๓. โรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร<br>(อาทรสังขะ)/ โรงเรียนนาหลวง | พฤษภาคม<br>๒๕๖๐               |

| ขั้นตอนการปฏิบัติ                                                                                                                                      | ผู้เกี่ยวข้อง (Stakeholders)/ผู้รับผิดชอบ                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | ระยะเวลา                                                                                                                                    |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| การประเมินผลการดำเนินงาน<br>วิธีการประเมินผลจากการดำเนินงาน<br>จัดการอาชีวศึกษารูปแบบการเรียนรู้ร่วม<br>หลักสูตรอาชีวศึกษา และสามัญศึกษา<br>(ทวิศึกษา) | ๑. โรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานครจัดการ<br>อาชีวศึกษารูปแบบการเรียนรู้ร่วมหลักสูตร<br>อาชีวศึกษา และสามัญศึกษา (ทวิศึกษา) นำร่อง<br>ในปี ๒๕๖๐ และตามความพร้อมจนครบ ๑๐<br>โรงเรียน<br>๒. โรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานครผลิต<br>แรงงานระดับอาชีวศึกษาที่มีคุณภาพตรงกับ<br>ความต้องการของผู้ประกอบการเข้าสู่<br>ตลาดแรงงานทั้งในระดับเมืองและระดับอาเซียน<br>ไม่น้อยกว่าปีการศึกษาละ ๔๐๐ คน<br>๓. โรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร ๑๐<br>โรงเรียน จัดการอาชีวศึกษารูปแบบการเรียนรู้ร่วม<br>หลักสูตรอาชีวศึกษา และสามัญศึกษา (ทวิศึกษา)<br>อย่างน้อยปีการศึกษาละ ๑ หลักสูตร | หลังจากมีผู้สำเร็จ<br>การศึกษา โดยใช้<br>แบบสอบถาม<br>ติดตามการมีงาน<br>ทำและการ<br>ประกอบอาชีพ<br>ของผู้สำเร็จ<br>การศึกษาภายใน<br>๖ เดือน |

#### ๙. งบประมาณในการดำเนินงาน

ยอดนักเรียน ๔๐ คน/ห้อง(ยอดนักเรียนขั้นต่ำ๑๕ คน ขั้นสูง ๔๐ คน)ครุภัณฑ์ประมาณร้อยละ ๘๐ มีอยู่แล้วและใช้ในการเรียนการสอนร่วมกับหลักสูตรวิชาชีพพระยาสันแบบฐานสมรรถนะ ๒๐๐ และ ๔๐๐ ชั่วโมง มีนักเรียน เพิ่มปีการศึกษาละ ๔๐๐ คนงบประมาณที่ใช้ในปี พ.ศ.๒๕๕๙ ค่าครุภัณฑ์ ๔,๙๑๔,๖๐๐.-บาท ค่าวัสดุ ๙,๖๐๐,๐๐๐.-บาท ค่าตอบแทน ๒๓,๖๐๐,๐๐๐.- บาท รวม ๓๓,๒๐๔,๙๑๔.- บาท การศึกษาระดับอาชีวศึกษา ๓ ปี ตามหลักงบประมาณเพิ่ม อีกปีละ ๑๐ %

## ๑๐. แนวทางในการบริหารความเสี่ยง

ปัจจัยเสี่ยงที่อาจส่งผลกระทบต่อความสำเร็จ และเป็นข้อจำกัดที่ไม่สามารถดำเนินโครงการได้ตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ มีปัจจัยอยู่ ๓ ประการที่สำคัญ คือ

๑. ภาพลักษณ์ของอาชีวศึกษา เป็นภาพเด็กอาชีวศึกษาตึกกัน พ่อแม่กลัวลูกหลานจะไปตึกกัน สังคมกลัวจะโดนลูกหลง ครูสายอาชีพของโรงเรียนฝึกอาชีพจัดแนะแนว จัด Road Show ที่โรงเรียนมัธยมขยายโอกาสในสังกัดของกรุงเทพมหานครทั้ง ๙ แห่ง สร้างภาพลักษณ์อาชีวศึกษา สร้างความเชื่อถือให้แก่ผู้ปกครอง ทำให้สังคมเข้าใจอาชีวศึกษามากขึ้น ให้สถานประกอบการพอใจสถานศึกษา การร่วมกันในการปรับภาพลักษณ์อาชีวศึกษา ให้เด็กมัธยมพอใจ และผู้ปกครองสนใจให้ลูกหลานลูกหลานเรียนอาชีวศึกษา

๒. ด้านงบประมาณ การที่โรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายสายสามัญเป็นต้นสังกัดของเด็กนักเรียนที่สนใจเข้าศึกษาจัดแผนการเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษา และสามัญศึกษา (ทวิศึกษา) งบประมาณค่าหัวของนักเรียนที่สนับสนุนก็จะตกอยู่กับโรงเรียนต้นสังกัดทำให้จะพัฒนาโรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานครด้านค่าครุภัณฑ์และ ค่าวัสดุก็เป็นไปได้เลย แนวทางแก้ไขหากสามารถดำเนินการเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษา และสามัญศึกษา (ทวิศึกษา) ระยะเวลาหนึ่งควรขยายรูปแบบ ให้ครบทั้ง ๔ รูปแบบ

การศึกษาในระบบ เป็นการจัดการศึกษาวิชาชีพที่เน้นการศึกษาในสถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือสถาบันเป็นหลัก โดยมีการกำหนดจุดมุ่งหมาย วิธีการศึกษา หลักสูตร ระยะเวลาการวัด และการประเมินผลที่เป็นเงื่อนไขของการสำเร็จการศึกษาที่แน่นอน

การศึกษานอกระบบหรือการเทียบโอนหน่วยกิต เป็นการจัดการศึกษาวิชาชีพที่มีความยืดหยุ่นในการกำหนดจุดมุ่งหมาย รูปแบบ วิธีการศึกษา ระยะเวลา การวัดและการประเมินผลที่เป็นเงื่อนไขของการสำเร็จการศึกษา โดยเนื้อหาและหลักสูตรจะต้องมีความเหมาะสมและสอดคล้องกับสภาพปัญหา และความต้องการของบุคคลแต่ละกลุ่ม

การศึกษาระบบทวิภาคี เป็น การจัดการศึกษาวิชาชีพที่เกิดจากข้อตกลงระหว่างสถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือสถาบันกับสถานประกอบการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานของรัฐในเรื่องการจัดหลักสูตรการเรียนการสอน การวัดและการประเมินผลโดยผู้เรียนใช้เวลาส่วนหนึ่งในสถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือสถาบัน และเรียนภาคปฏิบัติในสถานประกอบการ รัฐวิสาหกิจหรือหน่วยงานของรัฐเพื่อประโยชน์ในการผลิตและพัฒนากำลังคน สถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือสถาบันสามารถจัดการศึกษา ตามวรรคหนึ่งในหลายรูปแบบรวมกันได้ ทั้งนี้ สถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือสถาบันนั้นต้องมุ่งเน้นการจัดการศึกษาระบบทวิภาคี เป็นสำคัญ

๓. ด้านการจัดหลักสูตรวิชาชีพ ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานครควรจัดหลักสูตรตามความสนใจของผู้เรียน และสถานการณ์ในตลาดแรงงาน ไม่ใช่จัดตามความพร้อมหรือความต้องการของสถานศึกษา แนวทางแก้ไขเก็บข้อมูลเพื่อศึกษาความต้องการเรียนระดับอาชีวศึกษาและหาหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องรูปแบบการเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษา และสามัญศึกษา (ทวิศึกษา) ของนักเรียนและผู้ปกครองเก็บข้อมูลสถานประกอบการถึงความต้องการแรงงานสาขาวิชาที่ต้องการ

## ๑๑. การประเมินผลโครงการ

การจัดการอาชีวศึกษาของโรงเรียนฝึกอชีพกรุงเทพมหานคร กรณีศึกษารูปแบบการเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษา และสามัญศึกษา (ทวิศึกษา) จะได้รับผลสำเร็จเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้หรือไม่อย่างนั้น ผู้ศึกษาจะทำการศึกษา วิเคราะห์และประเมินผลตามแผนที่กำหนด ดังที่กล่าวมาแล้ว โดยกำหนดตัวชี้วัดความสำเร็จ ดังนี้

๑. โรงเรียนฝึกอชีพกรุงเทพมหานครจัดการอาชีวศึกษารูปแบบการเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษา และสามัญศึกษา (ทวิศึกษา) ในปี ๒๕๖๐
๒. โรงเรียนฝึกอชีพกรุงเทพมหานครผลิตแรงงานระดับอาชีวศึกษาที่มีคุณภาพตรงกับความต้องการของผู้ประกอบการเข้าสู่ตลาดแรงงานทั้งในระดับเมืองและระดับอาเซียนไม่น้อยกว่าปีการศึกษาละ ๔๐๐ คน
๓. โรงเรียนฝึกอชีพกรุงเทพมหานคร ๑๐ โรงเรียน จัดการอาชีวศึกษารูปแบบการเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษา และสามัญศึกษา (ทวิศึกษา) อย่างน้อยปีการศึกษาละ ๑ หลักสูตร
๔. การใช้แบบสอบถามติดตามข้อมูลผู้สำเร็จการศึกษาหลังจากมีผู้สำเร็จการศึกษา โดยใช้แบบสอบถามติดตามการมีงานทำและการประกอบอาชีพของผู้สำเร็จการศึกษาภายใน ๖ เดือน

## ๑๒. ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

ผู้บริหารกรุงเทพมหานครควรกำหนดเป็นนโยบายเร่งด่วนที่จะสนับสนุนให้โรงเรียนฝึกอชีพกรุงเทพมหานครสามารถจัดการเรียนการสอนให้เป็นการจัดการอาชีวศึกษารูปแบบการเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษา และสามัญศึกษา (ทวิศึกษา) ในการแข่งขันด้านแรงงานในประชาคมอาเซียนภายในปี ๒๕๖๐

ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ

๑. การพัฒนาหลักสูตรให้มีความพร้อมสำหรับการประเมินมาตรฐานการศึกษา และบุคลากรทางการศึกษา
๒. การเตรียมความพร้อมด้านระเบียบ กฎหมายที่เกี่ยวข้องโดยต้องมีการศึกษากฎหมายที่มีอยู่และร่างกฎหมายใหม่ปรับแก้กฎหมายเดิมให้สอดคล้องในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาแบบทวิศึกษา
๓. การประสานการดำเนินการกับเครือข่ายได้แก่สถานศึกษาต่างๆทั้งในสังกัดกรุงเทพมหานครและต่างสังกัดเช่นกระทรวงศึกษาธิการ เป็นต้นตลอดจนสถานประกอบการต่างๆให้มีความรู้ความเข้าใจ ตระหนักเห็นความสำคัญและพร้อมที่จะให้การสนับสนุนการดำเนินงาน
๔. การติดตาม(Monitoring)และการประเมินผล(Evaluation)ควรมีการดำเนินการอย่างต่อเนื่องเพื่อให้เหมาะสมกับสถานการณ์ที่มีการเปลี่ยนแปลง

## บรรณานุกรม

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา(๒๕๕๘) .แนวทางการจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรหลักสูตร  
อาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย(ทวิศึกษา)

ภาคผนวก

ประวัติผู้เขียนเอกสารรายงานการศึกษาส่วนบุคคล

|                        |                                                                                               |
|------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------|
| ชื่อ - สกุล            | นางสาวดุขฎิ สรวงขันธ                                                                          |
| วันเดือนปีเกิด         | ๓๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๑                                                                           |
| ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน | นักวิชาการศึกษาคำนาญการพิเศษ<br>หัวหน้ากลุ่มงานการศึกษาอาชีพ กองส่งเสริมอาชีพ สำนักพัฒนาสังคม |
| สถานที่ทำงานปัจจุบัน   | สำนักพัฒนาสังคม เลขที่ ๔๐๙๕/๒๕-๒๖ ถนนมิตรไมตรี ๓<br>แขวงดินแดง เขตดินแดง กทม.๑๐๔๐๐            |

ประวัติการศึกษา

|           |                                              |
|-----------|----------------------------------------------|
| พ.ศ. ๒๕๓๕ | สังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์   |
| พ.ศ. ๒๕๕๒ | ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสาน |

ประวัติการรับราชการ

|           |                                                                               |
|-----------|-------------------------------------------------------------------------------|
| พ.ศ. ๒๕๓๙ | นักสังคมสงเคราะห์ ๓ โรงพยาบาลคณะทันตแพทยศาสตร์จุฬา                            |
| พ.ศ. ๒๕๔๒ | นักสังคมสงเคราะห์ ๔ ศูนย์เยาวชน เวฬุราชิน กองนันทนาการ<br>สำนักสวัสดิการสังคม |
| พ.ศ. ๒๕๔๔ | นักวิชาการศูนย์เยาวชน ๔ ฝ่ายพัฒนาเยาวชน สำนักสวัสดิการสังคม                   |
| พ.ศ. ๒๕๔๘ | ช่วยราชการสำนักงานเลขาธิการผู้ว่า                                             |
| พ.ศ. ๒๕๔๘ | นักพัฒนาชุมชน ๖ ฝ่ายพัฒนาชุมชนฯ สำนักงานเขตทุ่งครุ                            |
| พ.ศ. ๒๕๕๑ | นักวิชาการศึกษา ๖ กลุ่มงานการศึกษาอาชีพ กองส่งเสริมอาชีพ<br>สำนักพัฒนาสังคม   |
| พ.ศ. ๒๕๕๔ | นักวิชาการศึกษาคำนาญการ กลุ่มงานการศึกษาอาชีพ                                 |

กองส่งเสริมอาชีพ สำนักพัฒนาสังคม

พ.ศ. ๒๕๕๖

นักวิชาการศึกษาคำนวณการพิเศษ กลุ่มงานการศึกษาอาชีพ กองส่งเสริมอาชีพ  
สำนักพัฒนาสังคม